

Sinds augustus 2006 houdt Bluetongue Noordwest-Europa en ook Nederland in de greep. Nederland richt zich op een vrijwillige aanpak, maar wel met een dringend advies: ent uw schapen en geiten tegen Bluetongue!

LNV-minister Gerda Verburg gaf op 21 april jl. in Etten-Leur het startschot voor de verplichte vaccinatie van geiten tegen Q-koorts.

Vaccinaties bij schapen en geiten

Daan Dercksen, dierenarts kleine herkauwers

Bluetonguevaccinatie

De Groep van Deskundigen Herkauwersziekten adviseert om in 2009 te streven naar een hoge vaccinatiegraad van herkauwers tegen Bluetongue. Vaccinatie dient bij voorkeur plaats te vinden enkele weken voordat de knutten actief worden. Lammeren die in 2009 worden geboren, kunnen vanaf de leeftijd van één maand worden gevaccineerd. Alle eigenaren van schapen en geiten worden opgeroepen om al hun dieren vóór 1 juni 2009 te laten vaccineren. Aarzel niet langer en maak een afspraak met uw dierenarts.

Doel vaccinatie

Vaccinaties van schapen of geiten hebben als doel de dieren te beschermen tegen specifieke ziekten die hun gezondheid bedreigen. Net als voor andere diersoorten zoals varkens of runderen, zijn er voor de kleine herkauwers verschillende vaccins beschikbaar die echter alleen door de dierenarts toegediend mogen worden. Met een vaccin wordt een kunstmatig onschadelijk gemaakte ziektekiem bij een dier ingespoten om weerstand op te wekken. Als een vaccinatie wordt gegeven voordat het dier met de ziekteverwekker in aanraking is gekomen, noemen we dat een preventieve of voorbehoedende vaccinatie. Een zoge-

naamde noodenting kan gegeven worden als er al een infectie in het koppel aanwezig is om zo erger te voorkomen. Een vaccinatie is dus iets geheel anders als bijvoorbeeld een behandeling met een antibioticum. Daar waar een antibioticumbehandeling vooral op genezing als gevolg van ziekte is gericht, gaat het bij vaccinatie vooral om voorkoming van ziekte. Er zijn vaccinaties die alleen mogen worden gegeven als daar wettelijke toestemming voor is, bijvoorbeeld in geval van een MKZ-uitbraak. Maar bij de meeste vaccinaties bij schapen en geiten kunt u zelf besluiten of het voor uw specifieke situatie raadzaam is dat u uw dieren door uw dierenarts laat vaccineren.

Zomerlongontsteking en 't bloed

Voorbeelden van vrijwillige vaccinaties bij schapen en geiten zijn vaccinaties tegen zomerlongontsteking en 't bloed. Dit zijn ziektes die vooral optreden bij opgroeiende lammeren. Bij deze ziektes treedt vaak plotselinge sterfte van lammeren op. Zomerlongontsteking treedt vaker op bij bedrijven die veel dieren aankopen. Een slecht stalklimaat en sterk wisselende omgevingstemperaturen zijn factoren die het ontstaan van de ziekte bevorderen. 't Bloed, ook wel weeldeziekte genoemd, ontwikkelt zich vooral bij grote voerveranderingen.

Bij schapen op zwaarbemest weiland met eiwitrijk gras kan de ziekte zich gemakkelijk voordoen. Maar ook bij volwassen geiten op een eiwitrijk en structuurarm rantsoen kunnen problemen als diarree en sterfte voorkomen. Geleidelijke voerveranderingen en preventieve vaccinatie kunnen een oplossing zijn om problemen te voorkomen.

Q-fevervaccinatie

Een voorbeeld van een vaccinatie die zowel een verplicht als vrijwillig karakter kan hebben, is de Q-fevervaccinatie. In 2007, maar vooral in 2008, kregen veel mensen Q-fever, vooral in het zuiden van Nederland. Omdat kleine herkauwers de mogelijke bron van de problemen waren, mochten schapen- en geitenhouders rond Uden in 2008 hun dieren vrijwillig laten vaccineren. In 2009 worden op melkschapen- en melkgeitenbedrijven, kinder- en zorgboerderijen en dierentuinen in Zuid-Nederland de schapen en geiten echter verplicht gevaccineerd. Buiten dat gebied kan dat weer op vrijwillige basis, tenzij er voor specifieke bedrijven een verplichting is. Voor vragen over Q-fever en over de juiste aanpak kunt u terecht op www.gddeventer.com/rubriek_schaap_geit/Q-fever.